בית משפט לנוער בבית משפט השלום ברחובות

ת"פ 45662-05-19 פרקליטות מחוז מרכז נ' פלוני 09 **ספטמבר** 2021

לפני כבוד השופט בן ציון קבלר

המאשימה **פרקליטות מחוז מרכז**

נגד

הנאשם **פלוני**

<u>נוכחים</u>:

ב"כ המאשימה עו"ד מיכאל סטופ

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם עו"ד ניל סיימון

קצינת המבחן גב' דנה גילמורה

הוריו של הנאשם ועו"ס מר דוד רוזנבאום

אימו של המתלונן ומלווה מר XXX

<#1#>

פסק דין זה מותר לפרסום לאחר שהושמטו בו פרטים מזהים.

<#2#>

<u>גזר דין</u>

א. **<u>כללי</u>**

הנאשם XXX (להלן: "**הנאשם**"), יליד 14.4.02, הודה בתאריך 6.7.20 במסגרת הסדר דיוני, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של <u>מעשה מגונה בכוח</u> (ריבוי עבירות) – לפי סעיף 348(ג1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"), עבירה של <u>מעשה מגונה בקטין שטרם מלאו לו 14</u> (ריבוי עבירות) – לפי סעיף 348(א) בנסיבות 345(א)(3) לחוק, וכן עבירה של <u>תקיפה הגורמת חבלה של ממש</u> – לפי סעיף 380 לחוק.

בתמצית, על פי עובדות האישום הראשון, בין החודשים יוני עד אוגוסט 2018, בעשר הזדמנויות שונות, בימי שבת בצהרים נפגשו הנאשם והקטין א.א יליד 14.2.07 (להלן: "**הקטין**") בבית הכנסת בעיר XXX

לצורך לימוד תורה. במסגרת המפגשים בבית הכנסת ביצע הנאשם עבירות מין בקטין כמפורט באישום הראשון בכתב האישום, וזאת תוך כדי שאמר לקטין כי אם לא יעשה כרצונו או אם יספר על המעשים יבולע לו.

על פי עובדות האישום השני, בהמשך למתואר באישום הראשון, ביום 4.8.18 או בסמוך לכך, התקיים המפגש האחרון בין הנאשם לקטין בבית הכנסת. באותו מפגש אחז הנאשם באיבר מינו של הקטין בחוזקה תוך שהוא מכאיב לו. בתגובה ביקש הקטין כי הנאשם "יעשה חלש" יותר וניסה להזיז את ידו אך ללא הצלחה. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו לקטין נפיחות מקומית, אודם וסימני שריטות באיבר המין.

באותו מועד ביקש הנאשם מהקטין לגעת באיבר מינו והקטין נענה לבקשתו עקב חששו מהנאשם. בהמשך ביקש הנאשם מהקטין לנשק את איבר מינו חשוף, ומשסירב אחז הנאשם בכוח בראשו של הקטין וקירב אותו לאיבר מינו עד שהקטין נגע בפיו באיבר מינו ואולם אז סובב הקטין את ראשו וסרב לנשקו כדרישת הנאשם. תוך כדי המעשים נישק הנאשם את הקטין בניגוד לרצונו בפניו ובגופו כמתואר בכתב האישום. בהמשך בא הנאשם על סיפוקו וביקש מהקטין לשתות את זרעו, אך הקטין סרב. המתלונן ניסה לעצור את המעשים וברח מהנאשם, אשר ניסה לתפסו ללא הצלחה.

הנאשם ביצע את המתואר חרף התנגדותו של הקטין, אשר אמר כי הוא אינו מסכים למעשים, כי הנאשם מכאיב לו וכי הוא מעוניין לעזוב את המקום.

על פי האישום השלישי, במועד שאינו ידוע במדויק, במהלך תקופת המפגשים המתוארת לעיל, עת רכב הקטין על אופניו, ניגש אליו הנאשם עם אופניו והורה לו לנסוע אחריו שאחרת יבולע לו. בהמשך, הוביל הנאשם אל גינה ציבורית והורה לו להיכנס אל חלקה העליון של המגלשה שמוסתר מהעין, תוך שהוא הודף אותו אל תוך המגלשה. שם ביצע בו הנאשם מעשים מגונים, כמתואר בהרחבה בכתב האישום, תוך שהוא מכאיב לקטין, והקטין מבקש ממנו כי יחדל ממעשיו, עד אשר הגיע לפורקן. תוך מעשיו הורה הנאשם לקטין להשגיח שאין בקרבת המקום אנשים, שאחרת יפגע בו.

בתוך כך, נגרמו לקטין שריטות באזור הבטן מאבזם החגורה של הנאשם.

ב. **<u>תסקירי שירות המבחן והשתלשלות ההליך בתמצית</u>**.

תסקיר שירות המבחן מיום 19.11.20 מפרט את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם בהרחבה. הנאשם הינו החמישי מתוך 6 ילדים והמשפחה מנהלת אורח חיים חרדי. במישור הלימודי תוארו המסגרות הלימודיות בהן שהה. לאורך השנים סבל הנאשם מקשיים חברתיים רבים אשר כללו, בין היתר, נידוי חברתי, הצקות והשפלות בשנות גיל ההתבגרות. לאורך השנים לא שיתף הנאשם בקשיים אלו ונראה שנשא בתוכו תחושות בלבול, בדידות ודימוי עצמי נמוך. בשנים האחרונות אף היה קורבן מבלי משים לב, להתנהגויות מיניות של חבריו לישיבה.

בהתייחסו לעבירה מסר, כי התקופה בה בוצעו העבירות אופיינה בעומס רגשי אשר נבע מהמגע המיני שנוצר בינו לבין נערים אחרים בישיבה בה למד ומהעבודה שלא שוחח על כך עם איש. הנאשם ציין, כי הוא לוקח אחריות על מעשיו ומבין את הפסול שבהם. תחילה התקשה להבין את המניעים למעשיו אולם כיום מצליח יותר לגלות תובנות. הנאשם מצביע על הקשר בין הפגיעה אותה חווה בעצמו לפגיעה אותה ביצע בכך שלדבריו נחשף לנושא המיניות, חש סקרנות וגירוי ולמד בצורה מעוותת כי זו הדרך למצוא פורקן לדחפיו. שירות המבחן התרשם, כי התנהגותו המינית היוותה עבורו מעין פיצוי למצבו הרגשי, דימויו העצמי הנמוך ותחושת הבדידות, כמו גם תחושה "שרואים אותו" ושמים אליו לב.

הנאשם שיתף למן ההתחלה קשר עם שירות המבחן, תחילה נטה להקטין את מעשיו וטען כי הם נעשו בהסכמה. בחודש יולי 2019 השתלב בקבוצה ייעודית לנערים פוגעים מינית. הנאשם הגיע למפגשים, שיתף פעולה ונטל אחריות על השתתפותו. עם זאת, לעיתים לא היה מעורב בשיח ואינו משתף מעולמו. אומנם ניכרת התקדמות, אולם לצד זאת נראה כי יש מקום להעמיק בהתייחסותו לעבירות ולבחון את התקדמותו הטיפולית. לפיכך, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון בעניינו.

בדיון אשר התקיים ביום 16.11.20 הוחלט על דחייה כאמור בבקשת שירות המבחן.

בתסקיר מיום 20.4.21 עדכן שירות המבחן, כי הנאשם ממשיך לשהות בישיבה וכי תפקודו תקין וחיובי הן לימודית והן חברתית ללא קשיי משמעת או אירועים חריגים. בנוסף, מגיע הנאשם לפגישות עם שירות המבחן, משתף פעולה ומגלה יחס מכבד ומנהל שיח בוגר. כמו כן, סיים הנאשם את הטיפול הפרטני בו

שולב ולתחושתו הפיק ממנו תועלת. הנאשם ממשיך בהשתתפותו בקבוצה ייעודית לנערים פוגעים מיני. מדיווחי מנחי הקבוצה עולה כי הוא מקפיד להגיע למפגשים בזמן ובצורה אחראית. כיום הוא יותר פעיל בשיח, קשוב ויוזם. ניכרת התקדמות משמעותית בהבנתו את אחריותו הבלעדית לפגיעה, חומרתה והשלכותיה. הנאשם מבין את הפסול שבמעשיו ולחומרתם ומצליח לשקף נושאים חשובים לחברי הקבוצה. בנוסף נראה, כי כיום מחובר לרגש שלו ופועל בצורה פחות שכלתנית מבעבר, אם כי נדרשת עוד עבודה בנושא. על מנת להמשיך לעקוב אחר תפקודו והתקדמותו בטיפול ביקש שירות המבחן לדחות הדיון בעניינו במספר חודשים.

בדיון מיום 29.4.21 הוחלט על דחיית הדיון בעניינו של הנאשם כמבוקש.

בתסקיר מיום 23.6.21 עדכן שירות המבחן, כי הנאשם ממשיך בלימודיו בישיבה. כמו כן החליט, לאחר התלבטות להגיש תלונה כנגד הנער שפגע בו מינית XXX מתוך תחושת אחריות ורצון כנה למנוע מעשי פגיעה נוספים מצד הפוגע, וזאת לצד חששו מהמחירים אותם עשוי לשלם. מהתנהלותו ניתן להסיק על התקדמות טיפולית, הן בהיעזרות בגורמי הטיפול והן בהבנה של הפסול במעשים.

תפקודו של הנאשם במסגרת החינוכית הינו תקין, ואולם עולה שאלה בדבר מוגנותו במסגרת. במשך השנתיים בהם משולב הנאשם בטיפול בשירות המבחן, נראה כי עבר תהליך משמעותי, הוא מבטא תובנה לחשיבות שיתוף פעולה מצדו בטיפול ובתוכנית המוגנות ונראה כי נעזר בתכנים העולים בקבוצה ובגורמי הטיפול. בתהליך הטיפול למד לזהות את השלבים הראשונים של מעגל הפגיעה, לזהות רגשות ומחשבות שקדמו למעשיו, לזהות ולהימנע ממצבי סיכון ולהגביר את האמפטיה לנפגע. בכך להתרשמות שירות המבחן פוחת הסיכון לביצוע התנהגויות פוגעות. הנאשם עתיד להמשיך בטיפול הקבוצתי בחודשים הבאים ונראה כי הוא נכון להמשיך ולבחון את התנהגותו.

לנוכח כל האמור, ולאחר שקלול גורמי הסיכון מול גורמי הסיכוי לשיקומו של הנאשם, המליץ שירות המבחן לסיים את עניינו **בדרכי טיפול** הבאות: של"צ, פיצוי כספי, התחייבות עצמית, צו פיקוח למשך 6 חודשים.

בתסקיר מיום 5.8.21 הוסיף שירות המבחן, כי בתקופת הדחיה המשיך הנאשם בשהותו בישיבה בה למד עד יציאת המסגרת לחופשה. הנאשם המשיך בטיפול בו משולב ובקשר עם שירות המבחן בצורה מלאה. נראה כי נדרשת עמו עוד עובדה שתאפשר לו ראייה אינטגרטיבית ומורכבת יותר של המציאות. בנוסף, נראה כי קיימת בו פגיעות המצריכה המשך התייחסות ועבודה טיפולית, אשר תימשך איתו במסגרת תקופת הפיקוח.

ג. **<u>ראיות לעונש</u>**:

<u>תמצית ראיות ועדויות לעונש שהובאו מטעם המאשימה:</u>

תסקיר נפגע העבירה מיום 15.11.20 בו מתואר בהרחבה הנזק הנפשי והרגשי הרב שנגרם למתלונן ולמשפחתו, אשר נמצא בטיפולים אינטנסיביים מאז. כמו כן בעקבות האירועים המתוארים עקרו עצמם מעיר מגוריהם ועברו למקום מרוחק יותר.

חוו"ד פסיכולוגית מטעם הפסיכולוג שאול מייברג מיום 15.2.21 – מתוך חוו"ד בתמצית עולה כי המתלונן נמצא בטיפול מעל שנתיים וחצי. המעשים שחווה גרמו לו לטראומה קשה ועד היום סובל מסימפטומים של פוסט טראומה. טיפול במתלונן אינו קל, וישנם תקופות של עליות ומורדות ביכולתו להתמודד עם הפגיעה שספג. עד היום חווה קשיים בהשתלבות במסגרת החדשה. על אף התקדמות המדווחת, אירועים שונים בסביבה מחזירים אותו לנקודת ההתחלה ומותירים אותו בתחושה של חוסר הגנה וגורמים לנסיגה ביציבות "האני". נדרש להמשך טיפול פסיכולוגי למעניו הרגשיים.

עדות אימו של המתלונן - תיארה את הרגע בו שיתף אותה המתלונן באירועים וחשף בפניה את הפציעה שנגרמה לו בעקבותיהם. את הקושי עימו נאלצה להתמודד בגפה, בהיותה אלמנה ואת ניסיונותיה להרחיק את בנה כמה שניתן מהנאשם, אשר התגורר XXX. לבסוף נוכח מצבו הנפשי הקשה בו היה נתון בנה, עזבה את מקום המגורים ועברה לעיר אחרת, בה לא הכירה איש ולא הייתה לה משפחה. מאז לא מסוגל בנה להישאר באופן יציב בשום מסגרת וכבר עבר ארבעה מקומות לימוד שונים. עוד הבהירה, כי היא אינה מחפשת נקמה ואולם בנה ומשפחתה שילמו ועדין משלמים מחיר עצום בגין הפגיעה. עוד ביקשה

להבהיר, כי המעשים שנעשו בבנה רודפים אותו עד היום - 3 שנים אחרי - ועל אף הרצון לשקם את הנאשם, יש לחשוב בראש ובראשונה על שיקומו של המתלונן שהכאב שלו ממשיך לבעור וחשוב שידע כי חוטא לא יצא נשכר.

עדות המתלונן - המתלונן, כיום כבן 14, שיתף כי התלבט רבות האם לשאת דברים בפני בית המשפט, וכן כי לקח לו זמן רב עד שחשף את המעשים בפני אימו. המתלונן תיאר את הכאב וההשפלה שחש בעקבות המעשים, ואת הבושה והחשש בחשיפת המעשים עקב איומי הנאשם. לדבריו מאז המקרים, נאלץ לחשוף את המעשים בפני גורמים שונים אותם הוא אינו מכיר – ואחרי כל שיחה כזו הרגיש מבויש ומתוסכל. הביטחון העצמי שלו נהרס, הוא חושש להגיע לעיר XXX ומבקש כי אחרי כל מה שעבר יבוא הנאשם על עונשו. עוד תיאר כי הנאשם מעולם לא ביקש ממנו או ממשפחתו סליחה על מעשיו.

<u>תמצית ראיות ועדויות לעונש שהובאו מטעם הנאשם</u>:

עדות מר רוזנבאום, שהינו עו"ס בעל ותק של 20 שנה, אשר פגש בנאשם במסגרת טיפול פרטי. לדבריו, הנאשם הופנה אליו באוגוסט 2018 ע"י הוריו, על רקע פערים וחרדות של ההורים בפנייה לטיפול במסגרת שירות המבחן. הוא נפגש עם הנאשם כל שבוע. עם הזמן הבינו הוריו של הנאשם כי הדבר הנכון עבור הנאשם הוא טיפול במסגרת שירות המבחן. במסגרת הטיפול בו התבררה היסטוריה מאוד עצובה של קורבנות שהנאשם לא דיבר עליה בהתחלה וקשיים רבים איתם נאלץ להתמודד.

הנאשם שיתף פעולה בטיפול, הגיע כל שבוע, היה נוסע XXX יום יום. בשנתיים האחרונות קיים שיתוף פעולה מאוד גדול, והנאשם נמצא כיום במקום אחר לגמרי, עד כדי כך שבחודשים האחרונים שוב היה ניסיון בתוך המסגרת שלו לפגוע בו והוא הגיש תלונה במשטרה, דבר שלא מקובל כ"כ בקהילה, כי הוא מבין את חומרת העניינים.

כיום עיקר העבודה נעשית בקבוצה שהוא נמצא בשירות המבחן. פגש בנאשם בפעם האחרונה לפני כחודשיים לכמה פגישות.

עדות הרב XXX, שהינו מורה בישיבה של הנאשם. לדבריו במסגרת הקשר עם הנאשם בשנתיים האחרונות, שיתף אותו הנאשם בהתמודדויות שלו והוא נוכח לראות כי הנאשם נוטל אחריות מלאה על כל מה שעשה בכובד ראש ורצינות. הוא ראה לאורך השנתיים האחרונות מהפך ושינוי אצל הנאשם, הוא נהפך להיות בחור בוגר, רציני, אחראי על כל מעשה שלו, שמהווה דוגמה לחבריו כמי ששיקם את עצמו.

עדות אביו של הנאשם כי לתפיסתו הנאשם השתנה לגמרי, הוא משקיע בלימודיו ובעזרה לחברים וכן בבית.

ד. **<u>טיעוני הצדדים לעונש בתמצית</u>**

ב"כ המאשימה טען, כי הנאשם נותן את הדין על מסכת ארוכה וקשה של עבירות מין אכזריות שביצע במתלונן אשר היה בשעת המעשים כבן 11 ומס' חודשים בלבד, כאשר אז היה הנאשם בן 16 ומס' חודשים.

באישום הראשון האירועים חזרו על עצמם בבית כנסת, במהלך לימוד תורה, כאשר היה זה הנאשם שיזם את המעשים ואף איים על המתלונן שאם הוא לא ייעשה את הדברים הוא יפגע בו. מעשיו של האשם הלכו והחמירו והאישום השני הוא אפילו יותר קשה, במסגרתו בעצם הנאשם גרם לקטין צלקת על איבר המין שלו שנושא אותה עד היום. המתלונן נושא עימו את הצלקת הפיזית הזו עד היום. המתלונן חזר והתחנן בפני הנאשם שלא יכאיב לו, אבל הנאשם לא נענה לבקשות. הנאשם פעל מול הקטין בכוח, וגם כאשר הקטין הצליח להימלט הנאשם רדף אחריו. האישום השלישי חמור אפילו יותר, שם ביצע הנאשם בקטין מעשים מגונים בכוח תוך שהמתלונן מתחנן שהוא יפסיק.

עוד נטען, כי לא יכול להיות ספק שהעבירות הן ברף מאוד גבוה של מעשים מגונים, נוכח ריבוי המעשים, העובדה שאין מדובר על מעשים רגעיים, אלא מעשים שיטתיים, במשך תקופה על פני מס' חודשים.

עוד הפנה ב"כ המאשימה לנזק שנגרם למתלונן, הן בהיבט הנפשי והן בהיבט הפיזי. תוך שהפנה לתסקיר קורבן העבירה, לעדותו של המתלונן ואימו ולחוו"ד הפסיכולוגית אשר הוגשה. הדגיש, כי הגם שמדובר בנאשם שהוא קטין יש להסתכל על הפער בגילאים בינו לבין המתלונן ועל אכזריות המעשים.
עתר לתת את הדעת לחברה ממנה מגיע המתלונן שהינה חברה סגורה וקיים קושי רב בחשיפת פגיעות מיניות ויש לעודד את הנפגעים לצעוד קדימה ולמסור תלונה וכן עליהם לראות כי תלונתם מטופלת.

כמו כן, הבהיר כ"כ המאשימה כי לקולא נשקלו העדר עבר פלילי, הודיית הנאשם, העובדה שעבר טיפול אשר גם הוא טרם הגיע לכדי מיצוי וניתן ללמוד כי קיימת דרך ארוכה בפני הנאשם.
נוכח זאת עתר ב"כ המאשימה, להרשיע את הנאשם להטיל עליו עונש של עבודות שירות, מאסר על תנאי, צו מבחן, פיצוי משמעותי כספי לנפגע העבירה ולאימו על הסבל שנגרם להם.

ב"כ הנאשם טען, כי מבלי להקל ראש בכתב האישום, יש לזכור כי הנאשם הודה במשטרה, נטל אחריות על מעשיו ולמעשה רוב כתב האישום נסוב סביב הודאתו של הנאשם. הנאשם נמצא בקשר עם שירות המבחן קרוב לשלוש שנים, האירוע בוצע מלפני שלוש שנים, אין מחלוקת שהנאשם שעומד בפני בימ"ש אינו אותו אדם שביצע המעשים, אלא אדם שעבר טיפול משמעותי, קבוצה טיפולית, אישית, קבוצתית, פרטנית משך כשלוש שנים. טען כי יש מעט מאוד תיקים בהם ניתן לראות הליך טיפולי כל של משמעותי כפי שעשה הנאשם בתיק זה.
עוד הוסיף וציין, כי אין לנאשם תיקים פתוחים, לא היו לו כאלו גם במהלך השנים, אין לחובתו מעידות, לא נזקפות לחובתו הפרות – הנאשם צעד קדימה במשעול השיקום ולא נסב לאחור ולו פעם אחת. לקח אחריות למן היום הראשון וחסך עדות קשה וניהול התיק. אי הגעת מתלונן להעיד ולהיחקר חקירה נגדית בתיק עבירות מין הוא שיקול מרכזי, אף אולי השיקול החשוב ביותר, המלמד על הפנמה ועל לקיחת אחריות.

לשיטתו ראוי, כי הנאשם יתרום את חלקו לחברה ואולם, בניגוד לטענת המאשימה המקום הנכון לעשות זאת הוא במסגרת של"צ משמעותי. דווקא ההתלבטות של שירות המבחן בהמלצה הסופית מלמדת על המחשבה אשר הושקעה בה כאשר חומרת העבירות ברורה ומד שני ניתן וראוי לאזן אותה בדרך הטיפולית הארוכה והמשמעותית שהוא עשה.

עוד טען ב"כ הנאשם, כי יש לזכור שהשיקולים בהרשעה בכל הנוגע לקטינים אינם אותם שיקולים בהרשעה ככל שזה נוגע לנאשמים בגירים. המבחן של פגיעה בעתידו של הנאשם הוא רק אחד מהשיקולים לגבי קטין. כאשר מדובר בקטינים הכלל הוא אי הרשעה ודרכי טיפול ולא בכדי. המטרה הינה לתת לקטין את הכלים ואת ההבנה בכדי לנווט אותו לדרך הנכונה.

ציין, כי לא בכדי ישנו צו פיקוח. הצו מבהיר לנאשם כי הדרך הזו לא הסתיימה, ובכל עת ניתן להחזיר אותך לבית משפט ולדון בעניינך שוב.
לפיכך, עתר ב"כ הנאשם להימנע מהרשעת הנאשם ולהורות על סיום עניינו בדרכי טיפול.

הנאשם בדברו האחרון אמר, כי שמע את המתלונן ואת אימו בכאב וקושי שנגעו לליבו. לא הבין עד כמה פגע במתלונן עד ששמע את הדברים מפיו. הנאשם תיאר כי בתקופת ביצוע המעשים נפל אף הוא קורבן לפגיעה מינית על ידי חבר ללימודים ועל ידי רב שהכיר. הגם שהדבר אינו מצדיק את התנהגותו, הרי שנוכח הפגיעה בו, לא הבין את חומרת הפגיעה שלו באחר.

במשך תקופה ארוכה רצה להתנצל בפני המתלונן, אבל לא רצה לפגוע בו פעם נוספת כאשר הבין כי המראה שלו גורם למתלונן סבל. מבין שאינו יכול לבקש את סליחתו כי לא ניתן לסלוח על מעשיו.
מבקש להתנצל מעומק ליבו, מבין שאי אפשר להחזיר את הגלגל אחורה, "הלוואי ואפשר היה".
הנאשם תיאר בהרחבה את ההליך הטיפולי שעבר ואת השינוי שעבר ואת הדברים שלמד במסגרת הטיפול, בהם ההכרה וההבנה במעשיו, לקיחת אחריות על הפגיעה. לדבריו כיום יודע איך פגע, איפה נקודות

התורפה שלו, ואיפה לעצור. בנוסף הוסיף כי מטרתו להיות אדם טוב יותר. ביקש שהעונש שיינתן לו לא יפגע בלימודיו, כגון של"צ שאותו הוא יכול לבצע במסגרת שעות גמישות יותר.

ה. **<u>דיון והכרעה</u>**

העבירות אותן ביצע הנאשם הן מהנתעבות הקיימות בחוק העונשין – עצם עשייתן בקורבן צעיר בשנים, וכן עבירות האלימות שנלוו אליהן ותדירות הדברים הפכו את המעשים לחמורים אף יותר – התיאורים - מזעזעים ומצמררים.

הפגיעה בקטין, פגיעה חוזרת ונשנית היא חמורה. פגיעה זו ונזקיה יכול וילוו אותו במהלך כל חייו. מדובר בצלקת קשה, נפשית ואף פיזית אשר ספק אם תגליד. תסקיר הקורבן שהוגש תיאר הדברים ומצאתי לנכון לפרט חלק מהם בגזר דין זה למרות שהדברים ברורים מאליהם ומוטמעים כשקוראים את עובדות כתב האישום וגילו של הנפגע.

עבירות כגון אלו הן אימת הציבור והעוברים אותם ראויים לגנאי והוקעה וליתן לחברה האפשרות להגן על עצמה מפני עבריינית כגון דא ולהענישם. ענישה שכזו היא ענישה המרחיקה את העבריין מהחברה למשך שנים רבות וקובעת את מושבו מאחורי סורג ובריח.

אלא במלאכת השפיטה עסקינן – ועליה להיות מדודה, שקולה, הולמת נסיבות וברי כי ככל שהנאשם הוא קטין, נקודת הפתיחה של השיקולים הנצרכים לעניין, נעוצה בגילו. החוק הרלבנטי הוא חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול תשל"א 1971) ואך ממנו אמור אני לפסוע מבעד לשיקולים הנדרשים לצורך המסקנה הסופית, לשבט או לחסד.

לצד תפקידו של בית משפט לנוער להרתיע מביצוע עבירות ולחנך ולהעביר מסר, קיימת גם הראייה האינדיבידואלית. הצורך לבחון את שיקומו של הפרט ובמקרים כאלו, אף במקרים של עבירות מין חמורות,

יצאו הלכות תחת ידו של בית המשפט העליון הסומכות ידיהן על ההליך השיקומי-טיפולי ועל ענישה שתאפשר את המשכו ולא את קטיעתו למען האינטרס הציבורי שיש בהענשת העבריין.

בפסיקה הובע לא פעם הרציונל העומד מאחורי ההתוויה להעדיף, ככל הניתן, שיקולי שיקום בעניינם של קטינים, על פני שיקולי הרתעה. כך ב[ע"פ 3203/13](#) **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (20.11.13) קבע בית המשפט העליון, כי:

"בבואו לגזור את דינו של קטין שהורשע בפלילים בכלל, ובעבירות מין בפרט, מקנה בית המשפט משקל יתר לנסיבותיו האישיות של הקטין ולסיכוייו להשתקם. מדיניות זו מושתתת על שלושה טעמים עיקריים: האחד, גילו הצעיר של הקטין, הגורם לכך שהתנהגותו העבריינית עלולה להיות תוצאה של חוסר בגרות, בשלות והבנה של חומרת המעשים והשלכותיהם; שנית, הרצון להגן על קטינים מפני תנאי כליאה קשים ומהיחשפות לדפוסי התנהגות עבריינית בבית הסוהר שעלולה להיטמע בקטינים ולפגוע בסיכוייהם להשתקם; ושלישית, השאיפה לשקם קטינים שחייהם בתחילת דרכם לפני שתוחמץ ההזדמנות לכך ([ע"פ 49/09](#) מדינת ישראל נ' פלוני, [פורסם בנבו] פסקה 9 ((8.3.2009))"

בתי משפט לאורך כל שדרתם, למן בית משפט שלום ועד לבית משפט עליון נתנו עדיפות לדרכי טיפול או לדרך שיקומית בשלל החלטות בתיקים שעסקו בעבירות מין - אף חמורות. כך למשל **בע"פ 8717/16 מדינת ישראל נגד פלוני** וכמובן **בע"פ 49/09 פלוני נגד מדינת ישראל**.

עוד נפסק באשר לטעמים שלא למצות את הדין עם קטינים, ולהעדיף שיקולי שיקום על פני שיקולי הרתעה, כי: **"...כאשר מדובר בנאשמים שהם קטינים, פעמים רבות אין הכרתם ותודעתם מפותחות ובשלות די הצורך. בנערותו, אין האדם מבחין בהכרח בין טוב לרע על פי אותן אמות מידה המשמשות בני אדם בגירים. גם כאשר עבר הקטין את גיל האחריות פלילית, הרי שגילו הצעיר עשוי להצביע על חוסר בשלות אישית וחוסר יכולת להבין לעומקם של דברים את משמעות המעשה**

הפלילי ותוצאותיו. חוסר בשלות מהווה שיקול לקולא בענישתם של קטינים" (ע"פ 10715/05 **פלוני נ' מדינת ישראל** [**פורסם בנבו**] (04/09/2007).

יש לזכור, כי שיקומו של הקטין הוא גם אינטרס החברה החפצה להשיבו אל בין זרועותיה כבוגר נורמטיבי (**ראה** ע"פ 2206/16 **פלוני נ' מדינת ישראל**, [**פורסם בנבו**] (03/11/2016) וע"פ 49/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** [**פורסם בנבו**] (08/03/2009)).

הנה כי כן, לא נעלמו מעיני מקרים בהם נבחרה דרך שיקומית והועדפו דרכי טיפול על פני דרכי ענישה אך יש צורך לבחון מתי נפסק ההיפך.

תחילה היטב ידועות ההלכות בדבר אי היותה של קטינות "קלף חסינות" מפני הרשעה ואף מפני ענישה חמורה: "**קטינות אינה יוצרת חסינות, ולעיתים שיקולים של הרשעה, מניעה ותגמול עולים במשקלם על השיקול השיקומי**" (ע"פ 8164/02 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (17/3/2003))

לעניין זה, אפנה (וגם ב"כ המאשימה הפנה אם כי לעניין הענישה) לע"פ 5831/13 **<u>פלוני נ' מדינת ישראל</u>** (ניתן ביום 22.12.2013), שם הורשע קטין חרף סיכויי שיקום טובים, בין היתר בשל חומרת העבירה:

"על מנת שמעשים כאלה לא יישנו על בתי המשפט להטיל ענישה שהולמת את העבירות שבוצעו. ענישה אין פירושה רק בהשמתו של קטין מאחורי סורג ובריח, במעון נעול או בחיובו לבצע עבודות שירות. כוחה של ענישה מרתיעה מתבטא פעמים רבות בעצם החותם שבהרשעה שנשארת מעבר לתקופת ריצוי העונש בפועל. בראייה זו הרשעה גם בבית משפט לנוער מבטאת, אם כי בעוצמה פחותה עמדה עקרונית וערכית ביחס לעבירה שבוצעה. חוששני כי אי הרשעת המערער עלולה להעביר מסר לא ראוי"

באותו מקרה מדובר היה במעשה חד-פעמי (מעשה מגונה) ללא הפרש בשנים בין הנאשם לקורבן ובית המשפט גזר על הנאשם שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות (בערעור הופחת העונש אך לחודשיים).

אפנה להתייחסות נוספת של בית המשפט העליון לעניין הרשעת קטינים **בע"פ** 7238/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.3.2020) (פורסם בנבו), פיסקה 18: "**במקרה שלפנינו מעשיהם החמורים של המערערים והנזק המשמעותי שגרמו למתלוננת מצדיקים ענישה מוחשית אשר תיתן את אותותיה ותרתיע את הרבים... על עונשם של המערערים לגלם, ולו במועט, ובמקרה זה לטעמי אכן במעט את הפגיעה הקשה שגרמו לה – ולא יעלה הדעת שכלל לא יורשעו בגין מעשיהם.**" (הדגשה לא במקור)

אציין, כי מדובר במספר נערים, גילם צעיר במעט מגיל הנאשם שכאן אשר ביצעו משך יומיים עבירות מין לרבות מעשה סדום בקטינה בת 12.5 (גדולה מהמתלונן שלפני) ומי אשר הורשעו אך לא הוטלה לצד ההרשעה ענישה בדמות עבודות שירות אף לא של"צ.

אשר על כן, ניתן לסכם ולומר, כי "**בצד המשקל המוגבר הניתן לשיקולי השיקום, ישנה חובה להעניק משקל הולם גם לשיקולי גמול והרתעה ולסיכויי השיקום של המתלוננת**"; ע"פ 5355/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 24 (27.10.2015)).

הנה כי כן, יש בהרשעה משום אמירה ברורה ונורמטיבית והיא זו הפונה הן כלפי פנים (לנאשם) והן כלפי חוץ (לקורבן ולציבור) בבחינת שיקולי הענישה, נדמה כי במקרה לפנינו אין מנוס מהרשעת הנאשם – הפרש הגילאים, גילו של הקורבן – כבן 11 (מתחת גיל 14 דבר המהווה נסיבה מחמירה), החזרה על המעשים, עוצמת המעשים, אכזריותם, עוצמת פגיעתם המהדהדת במתלונן, המסר למתלונן ולציבור ולמול אלו לא השתכנעתי כי הרשעה תגדע את ההליך הטיפולי שביצע הנאשם - **לאור כל האמור לעיל, אני מחליט להרשיע את הנאשם עפ"י סעיף 24 (1) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א**–1971.

עם זאת, לצדה של הרשעה אתן ביטוי לדרך שעשה הנאשם כפי שיפורט להלן.

הנאשם היה כבן 16 עת ביצע המעשים וחובה להתחשב בגילו וידוע כי "אין זדון רשעתו כזדון רשעתו של מי שמלאו לו שמונה עשרה" [ע"פ 15831/91 מדינת ישראל נ' פלונים, פ"ד מו(5) 94, 99 (1992)] – כפי שצוטט גם בע"פ 49/09 דלעיל. הדברים יכול ויהיו מובאים לעצם ההרשעה ויכול שיהיו מובאים לעניין הענישה.

יש לזקוף לזכות הנאשם, את הודייתו, על שחסך מהמתלונן להעיד ולהיחקר נגדית, נטל אחריות על מעשיו וההליך המרשים שעשה. למן רגע גילוי הדברים, רתמה עצמה משפחתו אף היא ונתמכה בייעוץ פרטי לצד ההליך הטיפולי אל מול שירות המבחן. זה האחרון עקב אחר הנאשם עקב בצד אגודל לאורך פרק זמן ארוך ומשמעותי **ובא בהמלצה לסיים ההליך בדרכי טיפול**. הנאשם לא הפר התנאים המגבילים, לא נפתחו כנגדו תיקים חדשים ובסיומו של הליך נשא דברים בצורה רהוטה ויוצאת מלב. דברים שהעידו כי ללא ספק למד את לקחו, ללא צל של ספק שהוא כל כולו חרטה על המעשים, בוש ונכלם בהם.

לעניין זה מצאתי להפנות ל **ע"פ 6063/11 פלוני נ' מדינת ישראל פורסם בנבו (29.3.12) פיסקה 5:**

"אין זה מקרה שכיח בו מגיע נאשם לפתחו של בית המשפט ומפגין את הכרתו במעשיו וחרטתו באופן כה מעורר רושם. יש בדבר גם ללמד על חוסנו של המערער הספציפי העומד לפנינו...ואולם, בל נשכח, וליתר דיוק אסור לשכוח, כי מן הצד האחר מצויים קרבנות העבירה, אשר נפגעו פגיעות אשר אחריתן מי ישורנה. על בית המשפט להיות לקרבנות אלה לקול, לשמש להם כמגן, ולזעוק את זעקתם. אמנם, המערער מכיר במעשים הקשים שביצע, ואף עולה מדבריו כי שילם מחיר נפשי יקר בשל כך. אולם, כאמור, אין בית המשפט יכול לגזור את הדין באספקלריה ממוקדת נאשם בלבד. ההיפך הוא הנכון. עליו לקחת בחשבון את צרכי נפגעי העבירה, הן בהיבט הגמולי, ההרתעתי והמניעתי.

אף אם נתמקד במערער, לא די – אם כי העניין חשוב, במיוחד בתיקי נוער – לבחון אותו על פי תגובותיו למעשיו, והבנת החומרה שבהם. המיקוד כמובן חייב להיות גם כלפי מעשי המערער".

יודגש, כי הנסיבות בתיק האמור חמורות לאין ערוך והדברים מובאים רק לעניין ההשוואה לדבריו מעוררי הרושם של הנאשם בבית המשפט, דברים אשר אין בהם להקהות מחומרת העבירה אך יש בהם להעיד על הצלחת הדרך שעשה, הלקחים שהפיק והיכולת הטמונה בו.

ניתן לראות כי לצד הרשעה, אשר מוטלת לגבי קטינים בתיקים כגון דא, הרי שענישתם מבדלת עניינם לחלוטין מבגירים שהורשעו באותן העבירות.

בין עתירת התביעה לעניין בצוע עבודות שירות לבין עתירת הסנגור לשל"צ, החלטתי להטיל את כובד המשקל בענישה על ביצוע שעות של"צ - במכסה נרחבת ופיצוי - עבודות שירות מלבד לגדיעת לימודי הנאשם (שכאמור צוינו דברים רבים לזכותו) הרי שיעמידו אותו בסכנת כליאה אפשרית במידה ויפרם ולמעשה מכפיפים אותו לנהלי שב"ס מחמירים כשמנגד, מכלול גזר הדין נותן מענה ותשובה לכל אינטרס נשקל.

עוד יש לזכור כי הפסיקה שנסקרה – והן זו אליה הפנה בא כח המאשימה מתייחסת לכתבי אישום שהוגשו במקור לבית משפט מחוזי ולעובדה זו השלכות (לרבות סמכויות ענישת בתי משפט מחוזיים אל מול בתי משפט שלום) וליחסיות הנגזרת מכך.

אשר על כן אני גוזר את דינו של הנאשם כדלקמן:

1. 9 חודשי מאסר אותם ירצה, אם תוך 36 חודשים מהיום יעבור שוב עבירות בניגוד לסימן ה' בפרק י' של חוק העונשין התשל"ז 1977 או ניסיון, שידול, סיוע או קשירת קשר לעבור עבירות מפרק זה.
2. על הנאשם לשלם פיצוי למתלונן (קטין) בסך של 18,000 ₪ תוך 90 ימים. ברור, כי סכום זה אינו מהווה פיצוי הולם למכלול נזקי המתלונן אך בבוא בית משפט להטיל פיצוי על קטין יש להתחשב בקטינותו ובהליך שיקומו - ראה לעניין זה **ע"פ** 3539/20 (בית משפט עליון) וכן החלטת כבוד הנשיאה חיות בעניין **דנ"פ** 3319/21. מאחר שהמתלונן הינו קטין, יעביר

ב"כ המאשימה את פרטיו למזכירות בית המשפט באמצעות טופס מס' 1 שבתוספת לתקנות המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (פיצוי לנאשם שניזוק מעבירה), התשע"ג-2012 (להלן: "התקנות") וזאת עוד היום. מזכירות בית המשפט תעביר בתוך 3 ימים מהיום את הפרטים והמסמכים הקבועים בתקנה 3 לתקנות למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות. על הנאשם - לשלם את הפיצוי ישירות למרכז לגביית קנסות ואגרות - מספר הטלפון של מרכז המידע והתשלומים- 35592* או 073-2055000 או באמצעות שוברים שיסופקו לו על ידי מזכירות בית המשפט.

3. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 6 חודשים. על הנאשם להמשיך לקחת חלק בטיפול, לשמור הקשר ולעמוד בכל דרישות שירות המבחן.

4. על הנאשם לבצע שירות לתועלת הציבור או הזולת בהיקף של 400 שעות של"צ זאת עד ליום 09/03/2022 ולהמציא אישור על ביצוען למזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 16/03/2022.

אני מבהיר לנאשם, בלשון פשוטה, כי בהתאם להוראת סע' 71ד' לחוק העונשין, אם לא יבצע את שעות השל"צ, רשאי בית המשפט לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו השירות, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש שהוטל עליו על העבירה המקורית וכך גם באם יפר צו פיקוח שירות המבחן.

אני מורה, כי בכפוף לכך שלנאשם אין כל חוב במערכת בתי המשפט, ולאחר קיזוז כל סכום לטובת תשלום קנס או פיצוי שנפסקו לעיל, יוחזר כל פיקדון או סכום כסף שנמצא על שמו של הנאשם בתיק זה – לידיו של הנאשם, או לידי מי שהפקידו, לפי העניין.

הודעה לנאשם זכותו לערער על גזר הדין בתוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ומילה אחרונה למתלונן – אומץ ליבו ובחירתו לחשוף הדברים ראויים לכל שבח. מי ייתן ומוראות החוויה הקשה שהייתה מנת חלקו יחלפו ללא שוב והחלמתו תהיה מלאה.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום ברחובות

ת"פ 45662-05-19 פרקליטות מחוז מרכז נ' פלוני 09 **ספטמבר** 2021

ניתנה והודעה היום ג' תשרי תשפ"ב, 09/09/2021 **במעמד הנוכחים.**



בן ציון קבלר, שופט

קלדנית: שרה רובנס
הוקלד על ידי שרה רובנס